
Doktorandi v Bulharsku zkoumají římské osídlení ve starověké Thrákii

---

Doktorandi v Bulharsku zkoumají římské osídlení ve starověké Thrákii

Již třetím rokem nyní probíhá v jihovýchodním Bulharsku projekt, kterého se účastní studenti Filozofické fakulty UK, podílející se jak na terénních pracích, tak na zpracování a publikaci materiálu. Iniciátorkami výzkumu a jeho vedoucími jsou Petra Tušlová a Barbora Weissová, doktorandky [Ústavu pro klasickou archeologii](#).

Osídlení Jurta se nachází v římské provincii Thrákie, která se rozkládala na území současného jihovýchodního Bulharska, evropské části Turecka a severovýchodní části Řecka. Výzkum venkovského osídlení poblíž vesnice Strojno začal už v roce 2014. Letos se chystá další archeologická sezona, měsíční výkopové práce, na něž naváže několikátýdenní dokumentace nálezového materiálu.

V letech 2014–2015 byl výzkum realizován za podpory GA UK a Vnitřního grantu FF UK. Loni se výzkumu účastnilo 11 studentů doktorandského, magisterského a bakalářského studia, kteří úzce spolupracovali s odborníky z Regionálního historického muzea v Jambolu. Jeho ředitel Stefan Bakardžiev projekt z bulharské strany oficiálně zaštilil. V průběhu loňské sezony tým posílili také geodeti ze Slovenské technické univerzity v Bratislavě – Tibor Lieskovský, Alexandra Rášová a Ondřej Trhan –, kteří vytvořili ortofoto oblasti a 3D modely nejlepších nálezů. Výsledky výzkumu přednesli studenti Ústavu pro klasickou archeologii FF UK (Petra Tušlová, Barbora Weissová, Viktoria Čistáková, Robert Frečer) a Petra Janouchová (doktorandka Ústavu řeckých a latinských studií FF UK) na konferenci Perspektivy klasické archeologie 10. prosince 2015 v samostatné sekci.

Letos je plánován výzkum ve stejném rozsahu. I sezona 2016 bude umožněna díky podpoře GA UK (*Archeologický výzkum římské lokality Jurta-Strojno, Bulharsko*) a počítá se i se stejným rozsahem výkopových prací. Studenti, kteří se výzkumu účastnili poslední sezonu (kromě jmenovaných i Věra Doležálková, Markéta Kobierská, Johana Tlustá, Michaela Smiejová, Hana Šofková a Jakub Havlík), budou ve velké většině pokračovat v započaté práci.

Jurta a zkoumaný dům

[Lokalita Jurta](#) je známá již z doby otomanské nadvlády v Bulharsku, nicméně poprvé byla popsána až v roce 1978 a zkoumána bulharskými archeology pouze krátce v letech 2006 a 2007. „V rámci naší dvouleté bulharsko-české spolupráce jsme odkryli kamenné základy domu o pěti místnostech, každá o rozměrech téměř 5 × 5 metrů. Dům je na západní straně poškozen řekou Dereorman, na východní pokračuje do neprozkoumané oblasti,“ říká Mgr. Petra Tušlová. Archeologové objevili i pozůstatky štěrkové podlahy. Zdi sestávaly pravděpodobně z nepálených cihel a střecha z lakónských terakotových tašek. Mohutné základy, v západní části domu dochované do výšky 0,8 m a téměř obdobné šířky, mohly bez problémů unést dvě patra. Východní část domu má však základy téměř poloviční, pravděpodobně jde o verandu. „Takovéto typy dlouhých domů jsou známy z římských táborových vesnic, tzv. vici,“ doplňuje Petra Tušlová.

Nálezy poslední sezony

Mezi nejnepřehlednější nálezy výkopové sezony 2015 patří terakotová votivní destička, která na jedné straně zobrazuje božstvo stojící v chrámu; z druhé strany je vyryto jméno ???????/??????? v genitivu singuláru, označující dedikaci konkrétní osobě. Obdobné jméno není z historických zdrojů známé, mohlo by se jednat o přepis jiného jména vztahujícího se k Apollónu Pythiovi, uctívanému v Delfách.

Mezi další nálezy patří precizně zpracovaná mramorová hlavička boha lékařství Asklépia – vidíme vrásky na čele, diadém, naznačené oči –; vše je pečlivě vyrobeno dlátkem, bez použití vrtáku. Styl provedení odpovídá době Antonina Pia, tedy přibližně první polovině 2. století n. l. V loňském roce archeologové objevili také medailon terakotové lampy, vyobrazující bohyni Athénu v přilbici a s kopím. Jde o import z Athén, kde byly objeveny obdobné lampy z let 325–350 n. l., pravděpodobně pocházející přímo ze stejné formy.

K dalším nálezům Mgr. Barbora Weissová podotýká: „Náhodné povrchové nálezy kusů surového skla a spečenů skleněných nádob naznačují jejich přímou výrobu na lokalitě, množství výskytu železné strusky v dalších oblastech lokality poukazuje na tavbu kovů a výrobu železných předmětů. V tomto směru Jurta přesahuje význam táborové vesnice a můžeme na ni nahlížet jako na výrobně samostatnou jednotku s obyvatelstvem žádajícím určitý životní standard.“

V roce 2016 proběhne prozatím poslední sezona výzkumu. „Rádi bychom odhalili konec domu a více se zaměřili na prozkoumání celkové oblasti osídlení. Letošní povrchové nálezy výrobního odpadu slibují zajímavé výsledky,“ uzavírají vedoucí výzkumu Petra Tušlová a Barbora Weissová.